

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes évre
Félévre
Negyedévre
Egy hónapra

Egyes szám ára 4 kr

Felolvasó szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Főmunkatárs: **Dr. KIRÁLY PÉTER.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Hat hónapos petit sorozat 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többzetű hirdetések alkalmán külön megbeszélés után. Helyi hirdetések alkalmán külön megbeszélés után.

T. előfizetőink szives figyelmébe!

Tisztelettel értesítjük t. előfizetőinket, hogy az »Egyetértés« kiadóhivatalával kötött szerződésünknek fogva abban a kedvező helyzetben vagyunk, hogy lapunkat és az »Egyetértést«, hazánk legnagyobb, legtekintélyesebb napilapját, mely úgy előkelő iránya, mint közleményeinek bősége, változatossága és megbízhatósága által rég kivívta az egész ország közönségének általános tetszését: előfizetőinknek

együttes előfizetésnél rendkívül mérsékelt kedvezményes áron küldhetjük meg.

A két lap együttes előfizetési ára újévtől kezdve lesz:

egész évre 30 frt « « helyett 22 frt
fél évre 15 frt « « helyett 11 frt
negyed évre 7 frt 50 kr helyett 5 frt 50 kr.
egy hónapra 2 frt 80 kr helyett 1 frt 90 kr.

Helybeli előfizetőinknek az »Egyetértést« épp úgy mint a »Debreczen« a kora esti órákban saját kihordóink fogják pontosan házhoz hordani. Vidéki előfizetőink pedig közvetlenül munkát kiadóhivatalától kapják meg posta útján a lapokat.

Meg vagyunk róla győződve, hogy t. előfizetőink minél tömegesebben fogják igénybe venni ezt a rendkívül kedvezményt, melynél értékesebb karácsonyi ajándékot alig nyújthatunk volna.

Együttes megrendeléseket a két lapra már máától kezdve elfogadunk s mutatványszámokkal kívánatra készséggel szolgálunk.

Tisztelettel:

a »**DEBRECZEN**«
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Forradalmi klub-kormány.

Debreczen, december 14.

A képviselőház ellenzéki pártjainak a nemzethez intézett kiáltványa és az a tanácskozás, melynek folyamán ez a kiáltvány megszületett, rettenetes világításban mutatja be az előállott helyzetet. Nem lehet azt hitebben és találobban jellemezni, mint a hogy e tanácskozás-on gr. Apponyi Albert tevő. A Lloyd-klubban a legalis kormány feje fölött egy forradalmi külön ex-lex-kormány alakult. A felelős parlamenti miniszterium helyébe a Lloyd-klubban szervezkedett forradalmi közjólét-bizottságnak felelősség nélküli végrehajtó hatalma lépett. Nem egyszerű összeesküvés, hanem az alkotmány elleni vak-

merő pártütés forral ott merőnyelet nemcsak az ország, hanem a korona ellen, melyben a nemzet jogainak a királyi eskü által megpecsételt széke van.

Ha végig tekintünk a Tisza-uralom pszichológiai és technikai fejleményen, ha látjuk azt a félelmetes következetességgel és a nyers számítás gyilkos kegyetlenségével vitt küzdelmet, melyet ez a politikai rendszer a hatalom megszerzéseért és megtartásáért idáig folytatott, valóban nem csodálkozhatunk a szükségyszerűleg beállott eredmény fölött. Ide kellett az eseményeknek fejlődnie. A renegátokból szervezett janicsár-hadnak Konstantinápolyban a kabátjuk galléjára varrott nagy evőkanál volt a tiszt jelvénye. A szent husos kazán volt az oltár, melynél a hűségi esküt lelették. A husos fazék szentségének e gárdája a mikor privilegiumait megtámadták feltámadt a szultán ellen is, s az ő kezük alatt vesztették el trónjukat és életüket. Ki kellett őket irtani az utolsó emberig s a nyugalom Stambulban csak akkor állott helyre, mikor II. Mahmud a muzeumba küldte a levert janicsárok agyonlőtt agájának, az utolsó janicsárnak, a merítő kanál emblemaival díszített uniformisát. Ez az egyenruh a stambuli janicsár-muzeumban, az elbisei-aiiká-ban, öt piaszterért ma is látható.

Ugyanez a janicsár-uralom, magyar kiadásban, a mi történelmünk legszomorubb korszakaiban nem egyszer érezette hatalmát és minden erkölcsöt tetipró erejét. És ha nézünk a mai helyzetet és annak előzményeit; ha elolvasszat az a királynak szóló felirati javaslatot, melyet a múlt hetekben az összes ellenzéki pártok közös eg. etéréssel terjesztettek a képviselőház elé és ha szemem előtt van az összes ellenzéki pártoknak a nemzethez most intézett kiáltványa, akkor önkénytelenül eszembe jut a hatvani gyűlés jelentősége és indoka II. Lajos király alatt.

Az üzerek és protektoraiak lelketlensége és politikai hatalma zsarolta ki akkor is ezt az országot. A korona tanácsadói ezeknek az üzereknek markában voltak, kik között a legfőbb szerepet a sötét emlékü Szerencsés Imre vitte. E gonosz had ellen tázadt fel a nemzet közlekiismerete, mely a jog szentségét vitte a harciba a romlottság es fékezhetlen kapzsiság rombolásai ellen, mikor Werbőczy Istvánt tette meg a hatvani gyűlésen nádorrá.

»Jól tudjuk — így szolt a nádorválasztás előtt Werbőczy a királyhoz — hogy mindeseknek nem oka ő felsége, kinek kegyességét ismerjük. Okai az

ura't, kik őt, a z ország javával nem törődve, kielégíthetetlen birvágytól elvakítva, helytelen tanácsadásukkal tévútra vezették. Ő felsége és az ország java tehát egyaránt követeli, hogy azokat, kik neki hűtlenül szolgáltak, hivataluktól mozdítsa el és helyökbe hű hazafiakat rendeljen.« És e bator szavakat viszhangoztatta az egész gyűlés, melynek szónokai egymásután arra hívták fel a királyt: »Szabadítsa meg felséged önmagát és az országot a rossz tanácsadók zsarnokságától.«

A király nem hallgatott a nemzet kérő és intőszavára Csakhamar bekövetkezett a mohácsi vész, mely eltemette a királyt és halálosan megsebezte ezt a nemzetet. A történelem pedig feljegyezte és az idegen udvaroknak akkor Magyarországon székel diplomáciai képviselői megírták azt a jelentésüket, hogy ez a nemzet nem szállhatott a siker reményével szembe az őt megtámadó külelenséggel, mert erejét megtörte a trón magaslátáról dédelgetett erkölcsi romlottság. »Magyarországban, — írja 1526. január 26-ikáról kelt jelentésében a velünk őszintén rokonszenvező De Burgio követ, — a jog és tekintély tisztelete kihat nem uralkodik más, mint a z egyéni és pártérdék. A bajok oly súlyosak, hogy nem lehet többé azokon segíteni.«

Ki meri tagadni, hogy ismétlődik a történelem? Nézzétek a Fortunatus Imréket a politikai polczokon; az üzereket a többség soraiban. A Banffy Dezső kezébe jutott minisztereinkétség útján tilos módon szervezett és felhasznált pártkasszával vették meg a többséget, mely a kormány mögött sorakozik. A vásárlók és eladók, a megvásároltak és eladottak hirdetik, hogy ők képviselik ennek az országnak erkölcsi és politikai egyetemét. Az ország pénzügyi és politikai kormányzatát egy felelősségnélküli ur veszi át a Lloyd-klubban s nyaktól alá hurcolja a népképviselési kormányrendszer legsarkalatosabb garanciáját: a parlament előtti felelősségre vonásnak jogát. Egy nagy részvénytársasággá alakítják át a nemzetképviselést. Ott látjuk az alapító fézőroket; az aláírásra kített részvénytőkét; a bankigazgatóság felelősségét előre biztosított részvényes-zavazatok segítségével. Ime: modern kereskedelmi alapokon az ország zsirján való hízó pártpolitikai egyeduralom.

És ezek az urak azt hiszik, hogy annak az aláírási ivnek segítségével kapni és szedni fognak itt ujonczot és adót? Nem és ezerszer nem.« Mindenre szá-

mitóttak: de egyről a kapzsóság vakságában megfeledeztek. Megfeledeztek arról az alkotmányjogi alapörvényről, melyre a király-koronázása alkalmával megesküdött, Ez a törvény eltiltja az uralkodót attól, hogy ujonczot és katonát önkényüleg szedjen és kimondja, hogy az országgyűlés által meg nem szavazott adók és ujonczok még a szabad ajánlat ürügye alatt sem szedhetők.

Ha milliószor felajánlja a Lloydbeli klubban alakult összeesküvés az adót; ha nem 250-en, de milliók írják alá azt a kitett árkuspapirost, mely a szabad felajánlást tartalmazza, ebben az országban adót és ujonczot erre irányuló törvény hiányában hatalmi önkényüleg behajtani nem szabad. Ha ezt a végrehajtó hatalom megkísérli, az alkotmányban gázol és forradalmi térére lép, melylyel szemben törvény biztosítja minden egyes honpolgár részére az ellenállás jogát.

Ha pedig azt tervezik, hogy ezt az alkotmánygyilkos felhatalmazást, melyet a Lloydbeli forradalmi szövetség készítetett és aláíratott, Tisza István elnöksége alatt a képviselőház által megszavaztatják, bizom benne, hogy az alkotmányvédők ellen ez a merényletet.

Meggyőzőleg indokolja az ellenállásnak eddig még martalékul nem esett ezt a jogát az a kiáltvány, melyet az ellenzéki képviselők a nemzethez intéztek. Ahoz még csak azt fűzzük, hogy a Lloydklubban aláírt ama törvényjavaslat a képviselőházhoz be sem nyújtható, annál kevésbé tűzhető napirendre. Mert a korona felelős miniszterein kívül ily törvényja-

vaslatot sem egyes képviselő, sem a képviselők bármily tömege nincs is jogosítva előterjeszteni.

A kontinens összes alkotmánytörvényei kizárólag a felelős kormányra hárítják azt a kötelességet, hogy az állampénztár bármilyen uton fedezendő szükségleteit illetőleg törvényjavaslat benyújtása által gondoskodják. Ez a kormányzat tovább vitelének integráns alkatrésze, még a javaslatétel stádiumában is, melybe ennél fogva felelős miniszteri állásban nem levő egyén nem avatkozhatik. A kormányzat továbbvitelének eszközeiről ennél fogva a végrehajtó hatalomnak és kizárólag ennek keil még a javaslatétel fokozatában is gondoskodnia, a mit kétségtelenné tesz a mi alkotmányjogunkban az 1848: III. t.-cz. 6. §-ának rendelkezése, mely szerint: mindazon tárgyakban, melyek eddig a m. kir. udvari kancelláriához... s a királyi kincstár köréhez tartoztak, ő felsége a végrehajtó hatalmat ezentul kizárólag csak a magyar miniszterium által fogja gyakorolni. A mit meg erősítenek egyéb tételes törvényeink, így jelesen az 1867: XII. t.-cz. 17. §-a, melyek az államköltések fedezésére vonatkozó törvényjavaslatokat illetőleg tüzetesen megállapítják, hogy azok a felelős kormány által terjesztendők el.

Sem a királynak pénzügyi hatalmát, melyet az ország szükségleteire nézve a javaslatétel joga megillet; sem a felelős kormánynak azt a kötelességét, hogy ezek fedezését az országgyűléstől szorgalmazza, nem bitorolhatja egy felelőség nélküli hatalom. Ha bitorolni merészkezik, ez az alkotmány elleni

nyílt pártütés, melylyel érdeme szerint kell elbánni.

Ennek az országnak közügyeiben csak a királyt és felelős minisztereit ismerjük, mint kik a kormányhatalmat kezelik. Ha egy forradalmi Lloydbeli konvent, vagy annak kebelében megalakult közjóléti bizottság merészkezik ezt a hatalmat kezeibe ragadni, ez félrelökése a törvényes hatalomnak és annak oly erőszakos gyámi kényszer alá helyezése, a melyet tűrni nem szabad.

A legális kormányhatalom feje föltt semmiféle rendelkező közeget nem ismerünk. Legyen az akár közjóléti bizottság, akár janicsár-hatalmaskodás. Ha a kabinet ezt a helyzetet eltűri, akkor önmaga föltt mondta ki a halálos ítéletet. De akkor ugy az ilyen kabinetnek, mint a feje föltt megalakult forradalmi végrehajtó közegnek, az egész rendszerrel együtt, mely ide vezetett, pusztulnia kell onnan, a hol csak az állami akarat jogosult tényezőinek van helyük.

BELFÖLD.

Szociálista kongresszus. A magyar szociál demokráta párt tudvalevőleg karácsonyra országos kongresszust hívott egybe Czeplédenre, melynek megtartását azonban az illetékes hatóság nem engedélyezte. Ennek dacára a pártvezetőség mégis felhívta az egyes szakszervezeteket, hogy kongresszusi képviselőket válasszák meg, mely alkalommal a pártvezetőség azt remélte, hogy a Czepléden betöltött kongresszust majd a fővárosban sikerül megtartani.

Mint hogy azonban a főváros főkapitánya a kongresszusnak a fővárosban való megtartását valószínűleg szintén nem engedélyezi, felmerült az a terv, hogy a kongresszust nem magyar földön, hanem keleti Schweic valamelyik helységében tartsák meg. A kongresszus meg-

Temetési ima.*]

Ha j d u Zsigmond püspöki titkár néhai neje szül
O s v á t h Juliánna 39 életévű és 17 éves házasa-
nő, 9 kiskorú gyermekek anyja felett.
A halottasháznál elmondta 1898. decr. 12.
K. T. ó t h Kálmán debreczeni ref. lelkész,

Örök szeretet Istene! Oh! hadd szólítsunk így téged akkor is, ha elhivod azt, ki életünknek drága kincse volt, kinek távozásával déiben is elsötétül napod, mert szívrünkre bánat felhője ül. Roskadoznak a mi térdeink kedvesünk koporsója előtt. Küldd el hozzánk a halál föltt diadalmaszkodó Urat, hogy a gyászos jelen borús ködét eloszlassa a hit fényes napja. Amen.

Magassághan lakozó istenünk! mely keserűség fájó érzetével kiáltunk fel hozzád, ülvén a siralomnak völgyében. Nem titkolhatjuk el mindeneket látó szemeid elől, hogy lelkünket, mint tomboló vihar a gyöngye fát, iszonyatos kétkedés rázza meg. Hát csakugyan te bizod meg az enyészett anyagát hogy zörgessen egy eddig boldog család házában ajtaján. Te nezted volna el, hogy az élet mellett ott oláldokjék a halál, hogy a család szívet, lelkét magával vigye, hogy azután a távozó nyomán beköltözzek oda a gyótró fájdalom? Jóságod utézkedése az, hogy kedves ottbonunk a boldogság temploma legyen. Mi-

*] Ezt az imát amely a temetési közönséget is oly mélyen meghatotta, hogy zokogásban tört ki a gyászoló családdal együttes fájdalom érzése; átengedte az ihletett szerző a Debreczennek küldés véget: s mi hálás köszönetet mondunk neki ezért, mert ezáltal igyekezetünkben elősegített, hogy magasabb, lélekemelő táplálékkal is elláthatjuk néha-néha olvasóinkat, Szerk.

ért engedted kitörni a fergeteget, mely rombadönti nagy hirtelen ezt a templomot. A férfinhoz azért rendezted a szelidleikű nőt, hogy a tövist, mely küzdelmünk mezején ottan-ottan terem, együtt irtsák s azok helyén virágok nyíljanak.

És ekkor az egymás boldogításáért dobogó szívek életét a te örök kegyelmed gyümölcsöző kertté varázsolja át; hol férj és nő kedves magzatokban szemléltetik megújulni saját éltöket! áldván téged, ki megsokasítod a te áldasodat.

Ha üz a gond, ha kifáraszt a nehéz küzdelem, a mit vallainkra mérsz, kedves nő biztató mosolyától új erőre lelkesül országod ügyeért barczoló gyermeked s ha ártatlan magzatokat ölelhet át, kárpótold az elvesztett paradícomot is, mert edenné változik — ott hcnuk. Oh sorsunk istene! ha e kies paradícsomot az enyészett pusztítva dulja szét, számunkra csak a fájó emlékezet marad, a mely ott sötétlik az összeomlott romok felett, — arany betűkre írva fekete sírkövön!

Igy zokogunk ma is egy korán megszakított szövegség omladéka előtt. Nincs erőnk, hogy visszafojtsuk a könnyek záporát. Hiszen, ha a te nevedet dicsőítő szolgádtól visszakérte volna azt, amit gyűjtött kitarító szorgalom, a te megújuló kegyelmed s közös munkálkodás fölépítheti házukat s visszanyerhetik ami elveszett. De ha attól szakítod el, kivel egygyé forrasztá őt a szente-kü és igaz szerelem, ki családi életének fényes napja volt, oh szólj, nyugtasson meg legéd!... mit remélhet, mit várhat ezután? Te kötöd a mi szívrünkre, hogy a férj mindennél inkább szeresse hitvesét... mégis megengeded,

hogy a halál jobban szeresse őt, midőn sirágyba fekteti az ifju nőt és anyát, a ki még ugy örült férje szerelmében, a kit oly boldoggá és gazdaggá tettél szépen fejlődő gyermekeiben,

Látod, amint az erőteljes férjet, a te híven forgolódo szolgádat, a föld porába sújtja bánata, mig panaszhangja túltör a felhők uszó táborán... föl-föl, egészen magas trónodig! hol, oh hol keressen vigasztalást: ha elszakad tőle szívének fele és neki itt a fájó részt hagyod, ha még kicsiny gyermekeinek édes anyja koporsó rabja lett, halát kell kóstonia, midőn maga életet adott. Kicsoda viseli gondjukat, ha az anyai szív többé nem dobog, ha szemére halál mély álma ült. Oh! ez árvák nemis sejtik mindannyian, mely nagy a veszteség, amely őket érte az élet hajnalán, hogy nem lesz mellettök az édes anya, kinek ajakán számukra mindig volt mosoly s nem ismert soha lankadást, ha értök fáradozt. Ah! méltó a bánat, mely e koporsónál annyi szívből fakad; méltó a fájó s viraszt éjféleken át az özvegy férj s elarvult gyermekek ágya előtt s nem engedni elfeledni azt a veszteséget, melyet ott a temetőben sötét sírkő jelez!

Te mérted ki Uram előttünk Iefályozott titkaid szerint, — te mérted ki reakció ezt a nehéz csapást; de ugyancsak te rendelheted védelmökre egész életökön keresztül vigasztaló anyaiaidat. S ha hű nejét keserű bánatos özvegye; ha zokogva keresik édes anyjukat az árva gyermekek... és keserűségükre nem hívod eléjük a temető lakóját: hadd lássák ott, honnan anyaiaid e földre

tartására szükséges költségeket a külföldi társ-
egyesületek vezetői biztosították. A pártve-
zető-egének egyébként az is czélja, hogy tün-
tesen az irányban, hogy Magyarországon a
szólásszabadság mennyire meg van szorítva.

A szabadelvű pártban a kilépések so-
rát befizetnek tekintik; az elnök szemé-
lyére vonatkozólag eddigelé még nem létesült
végleges megállapodás; Perczel belügymi-
niszteren kívül emlegetik a párt több kiváló
tagját, kik komoly jelöltekül tekinthetők. Az
alelnököket illetőleg némi nehézséget okozott
azon körülmény, hogy ismét visszaakartak
térni a régi hagyományhoz, mely szerint Er-
dély az elnökségben egy tag által képviselve
legyen.

A választás Dániel Gaborra esett, ki a
szabadelvű párt egyik legrokonszenvesebb tag-
ja. Második alelnökül Tallian Bélát emlegetik.
A végleges jelölést a pénteki értekezleten ej-
tik meg.

A megmozdult közvélemény.

A Bánffy-Tisza konzorcium aligha szá-
mitott ilyen s ekkora hatásra, mikor a Tisza-
lex botránykövet bedobta a közvéleménybe.
Ime a felháborodás hullámai nemhogy lassan-
kint elmúlnának, hanem mind haragosabb zu-
gással törnek előre.

A fővárosban nagy tüntetések készülnek
s a vidékről egymást érik az üdvözlő iratok,
részint a régi ellenzékhez, részint ama férfiak-
hoz, a kik most léptek ki a kormánypárt kö-
telékeiből.

Jellemző a hangulat elkeseredettségére az
az elbánás, amelyben a csongrádi körlevél a
törvényhatóságok gyűléstermeiben most a Ti-
sza-fele attentátum hatása alatt része-ül.

Érdekes különösen ebben Deák Ferencz
vármegyéje.

Zalavármegye közgyűlése tegnapelőtt Csong-
rádvármegye átirata felet mély sajnálattal es
fájdalommal napirendre tért az az orsz. egye-
sült ellenzéknek jkönyvileg elismerését és ha-
lajat fejezte ki alkotmányvédők működéséért.

E határozat előzményeiről és a közgyű-
lés lefolyásáról a következőkben értesítenek
Zalaegerszegről:

Zalavármegye tegnap megtartott rendes
téli közgyűléseinek egyik főtárgya Csongrád-
vármegye hírhedt átirata volt. Az állandó vá-
lasztmány az átirat egyszerű tudomásulvételét

hozta javaslatba a közgyűlésnek. Szily Dezső
állt fel erre szólásra, a ki leikes beszéd ki-
zárólag az indítványozta, hogy a közgyűlés
az átiratot megbotránkozásának kifejezése
mellett vegye tudomásul és az orsz. ellen-
zéknek hazafias, önzetlen küzdelmeért jköny-
vileg fejezze ki elismerését.

Szily indítványát a közgyűlés nagy tet-
széssel fogadta, míg ellene egy hang sem
emelkedett. Ekkor a vármegye köztisztvisletben
álló, függetlenségi erelmű alispánja, Csertán
Károly kifejtette, hogy a »megbotránkozás«-t,
tartalmazó indítvány ha határozatá emelkedik,
ezzel nem a kormány vagy a többség maga-
tartását itéli el, hanem annak az éle egy
hasonló testület ellen irányulna. Indítványoz-
za tehát, hogy a megbotránkozás szó haszná-
latától tekintsenek el.

A közgyűlés ily értelemben határozott,
egyhangú lelkesedéssel elfogadta a Szily indít-
ványát a következő szövegezéssel:

»Zalavármegye közönségét Csongrádvár-
megye átirata fájdalmasan érinti és azt
sajnálatul vesz: tudomásul; az ellenzéknek
pedig önzetlen és hazafias működéséért
jegyzőkönyvileg elismerését fejezi ki.«

„Viszik a legények javát!”

A grófokban sohasem bízott a függ. és
48-as párt valami nagyon. Általában a mágnások
között igen kevés volt az, aki a 48-diki
törvényeknek, valamint a függetlenségi erzel-
meknek valami nagy barátja lett volna. Leg-
különösebben ha ezek a mágnások főispáni,
kormánybiztosi vagy más állami javadalmasok-
hoz jutottak. Szegény Károlyi Gábor gróf és
Jeszenszky László báró pedig már rég meg-
haltak.

Nincs is más mágnás már, csak b. Pro-
nay Dezső, a ki velünk tartana, hanem ő az-
tán törhetetlen, nemes gondolkodású főúr, a
ki nem ingadozik és nem alázatoskodik, nem
szineskedik és nem tetszeleg, meg ha a ki-
rályról áll is a szó. Megmondja egyenes, füg-
getlen véleményét.

Hanem aztán annál alázatosabb, szines
kedőbb és ingadozóbb a mágnások ama ré-
sze, amelyet az aulikusok és pecsovicsook ha-
dának ismerünk.

melyet a Golgothán elvázott Király hirdetett
nekünk. Enyhül mindjárt az égő fájdalom,
mihelyt té nálad hisszük azt, ki életét adta
övének életéért. It e földön megszakított
élete, tartson végtelenül a te szentséges job-
bodon az egekben — Ámen.

Mi atyank ki vagy . . . sat.

BUCSU.

Ne tűnjék föl előzetek szokatlanul, ha
nehezen jönnek ajkaimra szavak, ha szívem
ez alkalommal elszorul. Kötelességem azt
parancsolná, hogy titeket gyászoló kedvesei az
idvezült nőnek, vigasztaljak, ám erre nincs
erőm. nem is akarom, veletek együtt sírok,
könnyezek. Egy hónappal ezelőtt épen il-
napon állottam csak nehezebb szívvel koporsó
előtt.

Ugy tetszik nekem, mintha téged idve-
zült ifju nő Bethelből hoztunk volna ide,
mintha Rákhelhez hasonlítanál, ki a szülés
után nehéz fájdalmakat szenvedett s gyerme-
kének rdva életet, egyuttal lelket adta vissza
teremtő Urának kezébe. Hosszu volt az ut,
még egy mértföldnyire Efratától; hosszú az út is,
mely e gyász udvartól a sirkertig vezet, mert
a síras út elfaradtak a te kedveseid. De
ha Isten Rákhel emlékezetének oszlopát nem
engedte összetörni, a te emlékezeted is elni
fog tied szívében. Mint virasztó lámpa ég a,
sírod fölött, hová a szenvedés alatt lerokadó
porszárt pihenni helyezük el. Áldott emlé-
kezeted örökjék gyermekeid fölött, egyengesse
lágyan azoknak párnáit, csokolgassa szeliden
arcukat, mint tavaszi langyos szellő, s mint
napsugár szarítsa föl szemöknek könnyeit.
Isten veled. Ámen.

Az egyházpolitikai viák idején azonban
már megtanultuk tisztelni egyes hazafias fő-
uri családok némely tagjait, a kik független
meggyőződésüket akkor is megtartották, mi-
kor azt kellett latnunk, hogy az aulikus és
pecsovicso mágoás had nagyresze frontot vá-
gott a nemzet felé s a nemzeti közóhajnak
ellene tört.

Ilyenek voltak már akkor az Andrássyak,
a Széchenyiek, egy Csáky Albin gr., Teleky
Géza gr., Batthyányi Lajos gróf, Wass, Tho-
roczkay és Serényi grófok, Fiáth, Perényi
bárók és a dúsgazdag Harkányiak, a kik val-
amennyien a nemzeti ügynek valóságos apos-
toli voltak. Persze, hogy az a bizonyos kül-
lönbség akkor is megvolt közöttünk, mert ők
dolgoztak a 67-es alapon, mi pedig a 48-diki
törvényekben lerakott alapigazságok felépi-
tésén.

A függetlenségi elvek azonban sohasem
tehettek náunk azt, hogy bármely más párt-
állásu egyén, mindenki által országosan elis-
mert hazafiaságát késgbe vonjuk; nem is
tettünk ilyet soha; a mi ostorunk mindig az
aulikusoknak, a pecsovicsoknak, a talp és
tányérnyalóknak szólt és szól most is.

Bánffy miniszterelnök most a végét járja.
Hadonazában dűt, borit, kapkod jobbra-
balra s megakarja menteni az országot egy
alkotmánytíró pecsovicso javaslattal, hogy ma-
ganak alattomban a hatalmat biztosíthassa.

Előallítja Tisza Kálmant s a vén orszá-
mentő a liberalizmus dicsőségére kivág a
hajlongók és alázatosok előtt egy olyan ja-
vaslatot, a melyiktől a legalázatosabb hízegő
és tányérnyaló is csaknem hanyatt vagódik,
de azért párthűségéből — aláír.

Aláír az izzadó had roppant tömege. Oh
mert otthon aztán gondolkozni kezdenek a
dögön, izzadnak ők és — hallgatnak. Ime itt
van egy kitöltetlen váltó! Elfogadó Bánffy
b. miniszterelnök, kibocsátó Tisza Kálmán
és forgatók a folyam-pártiak gyülevesz
hada!

Igen! Folyam-pártiak, vízi hadak, mert
ők a nagy hazafiaságot úgy alkalmazzák, hogy
arra folynak, a merre a hatalom; arra men-
nek, ahol valamit találunk; eh! — elvegre
az elvek sítany mezejétől még nem hizott föl
senki!

Hanem hát most mégis valami 25—30
ember azt mondja Bánffynak:

— Nem megyünk veled!

Követtünk eddig hűségesen, mert azt
véltük, alkotmányos uton jársz s hogy az igazi
szabadelvűséget tüzted ki magad előtt esz-
ményképül, mert hisz Wekerle után maskép
pen meg sem elhettél volna. Hanem az a 4
esztendő, amit eddig veled eltöltöttünk, azt
mutatja, meg ez a mostani Tisza javaslata —
hogy az alkotmányt lábbal tioprtad, a politikai
erkölcstelenégeket megtörted és hatalmadda-
begitted, az igazi szabadelvűséget megsemmi-
sítetted s hogy azt a tőkét, melyet az egyház-
politikai harcok idején mi gyűjtöttünk, na
meg Wekerle — a magad zsebébe raktad es
tönkre tetted, hogy többé soha senki ne el-
vezhessen belőle egy szemernyit sem, hat
most már kegyelmes báró ur, veled nem me-
gyünk, elég volt eddig. Itt egy kevéssé engedj
megállanunk kegyelmes báró kartárs ur, mert
ha tovább viszel bennünket, lehet, hogy nem-
csak a 67-diki, de a 48-diki alapok is ledől-
nek. Ezen egy kevéssé gondolkozni akarunk
még!?

Es ott hagyják a nemes báró urat egy
csomó hazafias és független meggyőződésű
mágnás és képviselő. Na ezek bizonynyal a
saját pénzükön lettek megválasztva, Oh mert
maskép lehorgasztották volna fejüket busan,
aláírták volna a honmentő váltót s egy nagy
nyelés után szavaztak volna boldogító igenek-
kel a báró ur érdekeben.

Tehát tiszta a Loyd épület! A szabad-
elvűség diszei kivonulnak, persze csak keve-
sen, mert hisz az igazi szabadelvűség ott sok
tagot sohasem számlált. Bánffy kiszipolyozta
belőlök, amit lehetett. Most már nem kelle-
nek, mehetnek!

Hát csak menjenek! Soha sem tudna
onnan annyit elmenni, hogy még egy jó csomó
ott ne maradt.

szállva hirdetik a nagy örömről, honnan te a
fajó sebekre mindenkor hint-sz balzsamot,
hadd érezzék magokhoz mindenkor közel.

Hi-zen te jó Atyánk, ugy alkottad az
emberi szívet, hogy lélekben vissza tudja
hívni azt, aki szív-melegével igazán szeretett.
Igy éljén hát ez ifju nő, ki hivatásának ál-
dózata lett, így éljén hű férje szívében, kesergő
jó szüleinek, mélyen sujtott testvéreinek édes
emlékezetében s mint láthatatlan őrangyaluk
kísérje kicsiny árvaít, takargatva őket szár-
nyai-al!

Te láttad, hogy a férj s mellé csatla-
kozva az édes jó anya, mily hiven apolák
szenvedő leányodat, hogy visszatartsak a
gyorsan közeleg halalt. Lattad hozzátartozói-
nak om ó könnyeit, melyek hidegülő ábrázatot
öntöztek; ballottad, a mint az ifju nő resz-
kető ajkáról emelkedett egeid felé az esdő
es áldó szent fohász. Oh, hallgasd meg a mi
könyörgésünket is, midőn védeimező karjaidra
bizzuk a ban.t által megtört szolgádat kicsiny
árvaival. Tedd az ő életökben valóságga
amaz ígérteedet, hogy: te az özvegyeknek s
árvaúknak édes Atyja vagy.

Az üdvözültnek bánat gyászruhájába
öltözött szüleit, testvéreit, kik sehogysem
tudnak vigasztalást találni, időelőit elköltö-
zött kedvesöknek ravatala előtt: vezesd el a
közeleg Jezus bölcsőjéhez. o nan az olaj ak
hegyére, honnan az élet fejedelme te hozzád
költözött, hogy azoknak, kiket hozzájz előhit
csatol, helyet készítené. Hadd hagyják el, hogy
ezt az ifju nőt sem zárják el karjaiktól örökre
a menny felhői; meglátják majd, mikor ők is
haza érkeznek, hogy többé egymástól el ne
váljanak.

Oh! dicsőítsd valóságga ezt a hitet!

Jó Szilágyi Dezső, becsületes Csáky. Andrassy, Szécsényi, Teleki grófok mehettek! Bánfynak nincs szüksége rátok. Az országot meg kell menteni!

Lloyd-szolgák énekeljétek:
»Viszik a legények javát!«

Ifj. Lovass Pál.

Táviratok.

Szerencsétlenül járt katonák.

Szt. Pétervár, dec. 13. (A Debr. ered. táv.) A kronstadti Konstantin-erődben tegnap egy agyu megtöltésénél robbanás történt, amely kilencz katodát megölt. Egy tiszt súlyos, két tiszt könnyű és hét közkatona szintén súlyos sérülést szenvedett.

Dreyfus.

Páris, decz. 13. (A «Debr.» ered. táv.) Jól értesült körökben azt hiszik, hogy Dreyfust január hó 9-én szállítják Cayenneből Franciaországba.

Páris, decz. 12. Hir szerint a magyar Esterházyak pört indítottak a franciaországi Walsin-Esterházyak ellen az Esterházy név jogtalan bitortlása miatt.

Páris, decz. 13. A Libre Parole mai száma Walsin-Esterházyak a semmitőszék első elnökehez intézett levelét közli, amelyben késznek nyilatkozik biztos fedezet alatt megjelenni a semmitőszék büntető tanácsa előtt, hogy valamennyi már kihallgatott, vagy kihallgatandó tanuval szembeállítsák s hogy minden rea vonatkozó kérdésre nevezve felvilágosítást adjon. Walsin Esterházy utal a levélben az ellene emelt vádakra és azt mondja, hogy meg akarja védeni nejeinek és gyermekeinek becsületét, akivel nem osztozhatnak oly büntetésben, amelyet sem az egyik, sem a másik nem követett el.

Páris, decz. 13. A Matin tudni véli, hogy ha a katonai hatóságok nem tesznek lépéseket, Picquart ideiglenes szabadlábra helyezése Labori haladéktalanul kérényt fog benyújtani a semmitőszék nyolczadik tanácsához Picquart szabadlábra helyezése iránt. Hir szerint már tegnap benyújtottak ilyen értelmű kérényt a semmitőszékhez. A Journal jelenti, hogy a semmitőszék tagjai tegnap arról tanácskoztak, hogyan kezeljék a titkos iratcsomókat.

Páris, december 13. (A Debr. ered. táv.) A Havas-ügynökség jelenti Nancyból: A rendőrség tegnap csirájában fújtott el egy antiszémita tüntetést, amelyen Le a zsidókkal! Éljen a hadsereg! kiáltások hangzottak. Tíz embert letartóztattak, de valamennyit szabadlábra helyeztek.

Kréta.

Kána, decz. 13. (A «Debr.» ered. táv.) A nagyhatalmak tengernagyi elhatározták, hogy proklamációt intéznek a krétaiakhoz, a melyben oltalmukat biztosítják a török lobogónak s tudára adják a lakosságnak, hogy György görög herceget, a szultán szuverénitástanak elismerése mellett, három évre főbiztossá nevezte ki. György herceg megérkezését a legközelebbi napokra várják.

A franciaországi események.

Páris, decz. 13. (A «Debr.» ered. táv.) A kamara tegnapi ülésén történt összeszólalkozás következtében Boyer és Dérouléde képviselők ma délelőtt párbajt vívtak. Az ellenfelek két golyót váltottak, de egyikük sem sebesült meg.

Kuba.

Washington, decz. 13. A havannai tartomány kormányzójává állítólag Lee tábornokot nevezik ki, William Ludlow vezérőrnagyot pedig Havaona város polgári és katonai kormányzójául szemelték ki.

Hajdu vármegye közgyűlésére.

Zala-Egerszeg, decz. 13.

»Zala vármegye közönségét Csongrád vármegye átirata fájdalmasan érinti s azt sajnálattal veszi tudomásul az ellenzéknek pedig önzetlen és hazafias működéséért jegyzőkönyvileg elismerését fejezi ki. Ugyanigy határozott Versecz szab. kir város is.

Deák Ferencz vármegyéje Csongrád megye átiratára így válaszolt, Hajdu vármegyének e hó 15-án tartja gyűlését, melynek egyik főtárgyát Csongrád vármegye hivatalosan megrendelt átirata képezi.

Nehéz időket élünk. A szabadelvűek tisztességesebb elemeinek kiválása a pártból legnagyobb igazolása a mi jogos harcunknak. A törvénytelenségek terére lépett kormányt csakis a pénzen szerzett, mandátummal bíró hivei támogatják. Az igazi szabadelvűek kiválásukkal bizonyították s tartották fenn elveik szabadságát. Nem obstrukció ez, hanem önvédelmi harc. Küzdelem a jogtalanság és alkotmányunkat eltipró törvénytelenségek ellen.

Csongrádvármegye ezen nemes harc ellen nyilvánította ki véleményét belügyminiszteri titkos rendelet alapján.

Zala, Deák Ferencznek hazafiaságáról híres vármegyéje impozáns módon válaszolt a szolgálalkúság és meghunyászkodás e nyomorult farkcsóválására.

Rajta a sor most Hajduvármegye. A multak tradíciói és dicső emlékei tamadjanak fel szívetekben és legyetek méltó utódai a hazaszereteteről híres és a szent szabadság nemes eszméjeért mindenkor sikra szálló ősöknek. A szabadság fényes küzdelmei közepette Pest után Debreczen és Hajduvármegye képezte a hazafiaság főfészket.

Hajduvármegye fővárosában, Debreczenben történt, hogy Tisza Kálmán bevonulását a felháborodás egy pillanatában önértetes módon akadályozta meg, széjjel szedték a diadalkapukat, melynek zászlórudjával az ünnepléses fogadtatásra fölébredt tömeget szertverték.

Most ismét a Tisza érá hatása alatt vagyunk. A legnagyobb törvénytelenséget a Tisza lex képezi, melynek szankcionálása volna Csongrádvármegye átiratainak elfogadása.

Hajduvármegye Közönsége!

Okuljatok a multak példáin. Lelkesedjétek Zalavármegye dicső határozatán. Vessétek sarokba a szolgálai megalázkodás ezen szennyiratát. Mutassátok meg, hogy a régi kurucz hajduknak méltó ivadékaik vagytok.

Tegyétek magatokéva Zalavármegye átiratát s utasítsátok vissza Csongrádvármegye átiratát hazafias lelkesedétek nemes felbuzdulásával!

H I R E K.

Olvasó közönségünkhöz!

Lapunk mindazon pártolót — olvasóit — barátait a kik a jövő 1899 évre lapunkra előfizetni kívánnak, — felkérjük, hogy ez iránti szándékukat egy levelezőlap után, vagy szóval a kiadó hivatal tudomására juttatni sziveskedjenek, — amennyiben ahhoz igényt akarnak formálni, hogy részökre a »Debreczen«-t ebben az egész hónapban tisz-

teletből ingyen megküldjük. A »Debreczen« szerkesztősége.

* **A debreczeni szabadelvű-párt mozgalma.** Már megemlékeztünk arról a széleskörű mozgalomról, mely a debreczeni szabadelvű párt kebelében megindult s mely odairányul, hogy K o l a János és K i r á l y Ferencz képviselőknek fejezze ki a párt rosszalását, mivel aláírták a híres Tiszaféle javaslatot. Mint hiteles forrásból értesülünk, a szabadelvű párt nemcsak a fentemlített dicséretreméltó dolgot akarja keresztülvinni, hanem javasolni fogja, hogy gróf Csáky Albin és Szilágyi Dezső választassanak meg Debreczen város díszpolgárait. Mindkét mozgalomhoz a függetlenségi párt is csatlakozik s így nemsokára büszkén fogjuk mondhatni, hogy Debreczen városának nemesen, függetlenül gondolkodó polgárai meg tudják őrizni jogaikat s meggyőződésüknek szabadon kifejezést adnak.

E két nagyhorderejű ügyben nemsokára értekezletet fognak tartani, melyen megbeszélnek a teendőket.

* **Az egészséges vármegye.** A közigazg. bizottság közelebb tartott gyűlésében Losonczy Álmós vármegyei főorvos a vármegye mult havi állapotáról kedvező jelentést terjesztett be. A születés nagyban felülhaladta a halálozások számát. A hevenyfertőző betegségek közül a toroklob, vörheny és kanyaró uralkodott egyes községekben. Gyilkosság 2, öngyilkosság pedig 3 esetben fordul elő.

* **Bizottsági ülés.** Az Andaházi Szilágyi Intézet bizottsága decz. 16-án d. u. 4 órakor ülést tart. Az ülés tárgyát az intézet penzkezelési ügyére vonatkozó javaslatok fogják képezni.

* **Jótékony adomány.** Á d a m Imre mezőturi ügyvéd, hogy nem régen elhunyt egyetlen leánya emlékezetét megörökítse, a mezőturi ref. főgimnáziumnál ezer forint ösztöndíj alapítványt tett. A nemeslelkű adományozó nem első alkalommal mutatta meg jóindulatát a mezőturi gimnázium iránt, a mennyiben régebben már szintén ösztöndíj alapul 2000 frttal adományozott az iskolának. A nemes cselekedetek önmagukban hordják legszebb jutalmukat.

* **Megszűnt sertésvész.** A sertésvész — mint örömmel értesülünk — megszűnt félben van. Egymásután oйдják fel a városokat, községeket és pusztákat a zár alól, mivel újabb sertésbetegségek nem fordultak elő. Így M a c s uradalom, P a l l a g földmívelési iskola, a Derecske határan levő M o r g o puszta, N a d u d v a r, P ü s p ö k - L a d a n y és K a b a a zárlat alól feloldottak.

* **A szenzációs feljelentésre** vonatkozólag vetjük a következő sorokat: Tisztelt Szerkesztő ur! A f. hó 11-iki számában egy közlemény jelent meg, mely a debreczeni fa-aruraktár szövetkezet jó hírnevét ráfogásokkal tamadja meg, melyre, hogy hírlapi feleséles alakjában részletesen ki nem terjeszkedünk, azt tesszük egyrésztől azért, mert a szövetkezet méltóságával megegyeztetetteknek nem tartjuk, másrésztől pedig főként azért, mert az ügy bíróság előtt lévén, az ott megajtendő vizsgálatot semmi irányban megőzani nem akarjuk. A tamadás czélzata különben eléggé világos, mert a szövetkezetnek küszöbön álló részvénytársaság alakulása alkalmából

a t. közönséget a részvények jezyzésétől törek-
szik visszatartani mindenki láthatja, hogy a
közönség érdekeinek leple alatt az önérdék
beszél maga mellett. A ráfogásokat a szövetsé-
gészet igazgatóság tehát ezuttal egyszerűen
visszautasítja s ugyanezzel kijelenti, hogy a
feljelentő ellen annak idején a megtorlást a
törvény útján meg fogja tenni.

Debreczen, 1898. december 12. A z
i g a z g a t ó s á g.

Miután utánna jártunk ezen ügynek, erre
vezve felvilágosításul csak annyit teszünk hozzá,
hogy az illető feljelentő jellemében is nagyon
szegény ember, aki a faaruszövetkezettel egy
általában összeköttetésben sohasem állott. Hog-
mi vezérelhetette őt a feljelentésre, e pillanatban
még nem tudjuk, azt csak a későbbi vizsgálat
lesz hivatalosan kideríteni, melyet az igazgatóság
maga ellen kért.

Szerk.

* **A füzes-abonyi vasút igazgatósága** ma d. e. 9 orakor a városháza nagy tanács-
termében gyűlést tartott, amelyen a folyó ügyek-
ket intézték el.

* **Erzsébet nőiskola.** A király megen-
gedte, hogy a budapesti VI. kerületi alalmi
felső nép- és polgáriiskolai tanítónőképző
intézet és a vele kapcsolatos felsőbb leány-
iskola, melyet eddig zirceni-intézet név alatt
ismert a nagyközönség, az Erzsébet-nőiskola
nevet viselhesse.

* **Botrány.** Csinos kis botrányt rögtön-
zött f. hó 11-én hajnali 4 órakor négy fiatal
ember a Rankli-féle nyilvános ház előtt. A
fiatal emberek, kik valamennyien ittas álla-
potban voltak elkezdtek a kaput döngölni s
hangosan kiabáltak és ordítottak, hogy en-
gedjék be őket. A nagy lármára rendőr is
elődkerült, akinek elpanaszolták, hogy előzőleg
midőn bent mulattak, a tulajdonos minden-
ek nélkül egy késsel megtámadta tárukat
ha ki nem futnak, bizonyára meg is szurta
volna. A tulajdonos tagadja a vádat s azt
állítja, hogy a fiatal emberek botrányosan
viselkedtek, rongáltak a butort és feleséget
beesületsértő, durva kifejezésekkel illettek, a
miert őket kiutasította. A rendőrség vizsgálatot
indított.

* **A tanárképző intézet reformja.** A
tanárképző intézetnek új szervezete lesz s e
miatt már a jövő évre 4898 forinttal nagyobb
lesz az intézet budgetje. Az újjászervezett
intézet elen egy elnök fog állani, a ki most
együttal az Eötvös kollegium kurátora is;
továbbá lesznek ismétlő-tanárok, a kik pro-
grammszerű gyakorlatokat fognak tartani a je-
löltekkel. A tanárképzőnek jövőben nem lesz-
nek külön megbízott tanarai, hanem esetről
esetre kéri föl majd az egyetemi tanárokat,
hogy tartanak a tanárjelöltek számára bizo-
nyos kijelölt kollokviumokat, a miért tisztelet-
díjat kapnak.

* **Az angol egyház temetési
gyászszertartási bizottsága** a következő
rendeletet adta ki; »Ne legyen feketebe vont
ház, ne legyen drága koporsó, sem speciális
tüntető gyász, sem kitéglázott sir, sem szük-
segtelen látványosság, se felesleges költsé-
zes, semmi haszontalan etetés itatás.« Jó vol-
na nekünk is megtartani ezt a rendeletet.

* **Mohammed koporsója** a jelenleg lé-
tező legdrágább tárgya a világon, mert nem
kevesebb mint 10 millió dollárnyi, tehát jó 24
mil. frtnyi ékszerrel van feldisztatva.

* **Párbajozó szinigazgató.** Palfy Viktor
városi tanácsos, a szinügyi bizottság elnöke
— mint szegedi tudósítók táviratoza —
m dében kardpárbajt vívott Makó Lajos
szinigazgatóval. Makó két könnyebb termé-
szeti vágást kapott, Palfy csak egy karcsó-
last a kezére. A párbaj előzményei a követ-
kezők: A bizottság so mindenfélet kifogá-

solt Makó szinbázi adminisztrálásában. Az
igazgató, akit a tanácskozásról értesítettek,
nagyon megharagudott és ideges ember lévén
éshangu l-vélben támadta meg a bizottsá-
got. Levelében többek közt azt is írta, hogy
bontsak föl azonnal a szerződését, ha nem
tetszik nekik az ő igazgatása. Palfy magán-
beszélgetésben igyekezett Makót lecsillapítani,
ez azo ban annyira nem sikerült neki, hogy
a beszélgetés után egyene-en elindultak segé-
deket keresni.

* **A szivar titka.** Izléstelenség volna
ha arról a srácok érkeznék, hogy mi min-
denfélét találhatók a szivarnak nevezett kis
lomtarakban. Ebben az esetben különben hi-
abaváló volna a találgatás. Majd csak a tör-
vényesek fogja kideríteni ezt a nagy rejtélyt.
Az történet tegnap delután, hogy egy Gáspár.
Károly nevű meszaros ölös kupát vett egy
K o s s u t h - u t c z a i trafikban. Mi-
kor a szivarnak körülbelül a felét tartott, a
szájában levő darab s z é t r o b b a n t
Gáspár hanyattvágódott ijedében s mikor
magához tért, iszonyu fájdalmat érzett a szája
szélein; a szetrobbant szivar összeesett az
ajkát. A különös módon megsebesült fiatal
ember orvoshoz ment és »áttelelet« vétetet
föl sebéről. Föltett szándéka, hogy beperli a
kincstartat — gondatlanagságból okozott könnyű
testi sértést.

* **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon ro-
konok és jó ismerősök, akik szeretett jó
anyam temetése a kalmával megjelentek azon
szelből, hogy részvétüket úgy az elhunyt
mint családom iránt kimutassák: ezen kegyes-
ségükért fogadjak ezuton a legmelyebb köszö-
netemet. T ö r ö k Gábor.

* **A kormány és a munkás otthon.**
A pénzügyminiszter tudvalevőleg a Rakos,
m-llett épülő munkás otthonnak 500000 forint
bocsajtott rendelkezésére, mi által a telep lé-
tesítését biztosította úgy, hogy tavasszal már
hozzá is fognak az ezer munkásház építésé-
hez. Az új telep prosperálása érdekében
Wiasics egy küldöttsegnek, mely Fiath Mik-
lós vezetése alatt nála tisztelgett, kijelente, hogy
4 oszt. elemi iskolát fog építtetni
Daniel b. ker. min. megígérte hogy posta es
távirda hivatait létesít ott.

* **Uj találmány.** Legjobb a Fáy-féle rögtön
finomító és szepítő arczkréme. Nem zsiros
Ártalmatlan! Higányt nem tartalmaz. Debre-
czenben kapható Dr. Rótschnek V. Emil és
Tamásy-féle gyógyszerárban, valamint a ké-
szítőnél Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél
H.-Szoboszlón.

Memoris caussa.

Iria: **Gondy Károly.**

Vagyis hogy a katona... kepeken olvas-
ható: Szolgálati időm emlékéül! —

Tehát nem Honoris causa, az érdem
jutalmául! — Ez az a különbség, mely a
kettőt egymástól elszigeteli. Olyan a különbség
mint a borralvó és tisztelet díj között, egyi-
ket pusztá kézzel a másikat kuvertben adják.

Mind az emlék- mind az érdempénz fű-
les, szalagon felakasztható még pedig vörösen,
mert szívesen adja a király, ki nyílt szíve
szívet tünteti fel vele és fátolt vetni kíván
a régmultra.

Ez új emlék pénz egy érczfolt ami még
mindig sajtó szívünk kérgére egy tapasz,
mely az ötven évi szenvedés mély nyilasát
bétakarja.

1848—1898! Ötven év, egy fejedelem
életéből! miy vaskos egy kötet lehet, ha
tartalmát összeszerítjük?!... Kétségtől
vannak a sok gyászlapjai között arany lapjai,
de tiszta fehér lapja, melyen a haza sorsa
tisztában állana, az — nincsen.

A vérbetűkkel írott 1848—49-diki ese-
mények lapjai megsárgulva és az idő zord
lehelete által elhomályosodva, helylyel begyűrve
vannak előttünk. Kitépni ezeket nem engedjük,

de szent ereklyeként híven őrizzük! Hiszen
ki értene mé y értelmét, ha a kezdete, még
arany címlapla is hiányzik belőle?!...

A Szabadság, a Költészet istene nekünk
még mindig t. vaszi virág, mely mint a meny-
asszony kebelén fehérben bontakozik, a mir-
tu. Az 1840-es évek hajnalán még a vilá-
gon sem voltunk... nagy Szabadtónk még
a börtönben elmékedett a haza sorsa felett.

Csak a végtelen hosszú téli alomból fel-
ocsudva 1848-ban a hóvirággal ütötte fel a
hazafiság a fejet, midőn a vermező pip cs
virága még mélyen aludt a fehér lepel
alatt.

E tél végén nagy varju sereg fekete
d szben tarkította a zajló Duna jeget; karo-
gás nélkül, jó előre, ünnepi csendben, mint
egy vidékre ránduló temekező intézet indult
magyar-ráczt vért egy közös sirba temetni és
ha lehet a Becsből hazakerült koronának is
új nyughelvet keríteni.

Az 1846 Nov. 6-ikán tervezett Jozsef
nádor jubileuma megünneplése elmaradt, pe-
dig hogy készült reá a nemzet! De hát hálal
ellen ki tehet?!

Az 1896-diki országos kiállításunkkal
nemcsak ezer éves fenállásukat, de az utolsó
Nadorunk 100 éves jubileumát is ünneplük
meg igazán — hiszen ő volt akkor a nemzet
igaz atyja, kiralya.

Most 100 év elteltével újra nem ünne-
pelhetünk, mert gyász napjaink éppen az évre
esnek, es az osztrak ünnepe soha sem volt a
miénk. A nemzetek történetében nincsen
ünnepi közö seg. Ilyenkor kiki magának imád-
kozik es mint a karacsanyi ünnepkor ottho-
nában ébren varja be a Megváltója szüle-
tését.

Mi már megünneplük a mi 48-asunkat
márczius 15-én es nem rontottuk a világrt
sem, mar a király iranti tiszteletből, a Decz.
2. császári ünnepet. Boldoguljon kiki a maga
földjén. Csak a magyar miniszterelnök ünne-
pelte ápril 11-én, mert neki más az időszá-
mitása, ő nem alkalmazkodik hozzánk. Né-
zete szerint akkor állították fel a constitutiót
két falabára es formájára a két 11-esnek
le jobban megfelel. Félő, hogy most legu,ab-
ban január 1-én fellábra állítja a consti-
tutiot.

A messze határban keletkező szél hasá-
bokra szeldeli a f-lső légréteget, megtörök a
napsugár es az égboltozatot alkonyatkor több-
nyire vöröstre festi. Az alkony pirja szelet
jelez es a nap is hajnalra izzópíros sávok
között kél utjára.

A politikába is észlelh-tők ily hirtelen
szinváltozások. 1866-ban vérben aldozott le
Ansztria nepja es mi te meleg, republikánus
szinben nagy szelet vártunk, mely a rozsdától
csikorgó politikai székakast más irányba
terelje.

Varakozásunkban nem is csalódtunk.
1867 jun, Sián biborpalástban es a sz. Istvan
korona dícsugáiraival emelkedett ja trónra az
új kiraly a nemzet színe előtt. E naptól kezd-
ve hordjuk az alkotmány bélyegét, de koránt-
sem az V. Ferdinand által szentesített pon-
tokban.

Ha mindjárt az abszolutizmus sötét ho-
mályából kibontakozva, ez a nap az 50 év
hosszu pálya egyik legmárkásabb utjelzője,
mert innen indult ki minden alkotmányértés
es jogiprás, midőn az ország hatarain beől
alkotmányosság az alkotmány ellen harczolt:
a romokra romokat hordott!

Mi Isten es ember előtt a Haza legszens
tebb ügyét védtük, midőn önállóságunkért é-
független kormányzatért a hitzegőkkel felvet-
tük a harcot: hogy aztán egy tulnyomó
erőnek, idegen beavatkozásnak engedünk,
az nem von le semmit a mi dícső harczunk
nibuszából. Sokat túrtünk, szenvedtünk e 19
év alatt es mi egyenesen a reakcióban es
nemtelen győző fél önkényi hatalmában meg-
nyugodtunk; az idő nehéz békóit egy jobb
kor ébredése reményében nagy rezignációval
hordtuk: végre fátolt vetettünk mindenre;
mi a nehéz időkre emlékeztetett, midőn új
királyunk a Ferdinand által elejtett magyar
alkotmányra újra megesküdt. Es mi lett a

vége? hogy az 1867-ki kiegyezés alapján, a békes es jogos alkotmányunk közepette mindinkább rosszabbra fordult a sorsunk és azok, akik az abszolutizmus alatt nem léptek állami kötelemre: hogy éppen azok rajtuk zsarnokoskodtak; csupa hazafiságból koldusokra juttatták az országot. Mily rettenetes könyelműség! most a 30 évi szerződés lejarta után majdnem egy évre reá k é r n i a k i r á l y e s k o m i n t á j á t a t. H a z a s z t a l á r a.

E gyölöletes 19 év egy cseppet sem buzdít az ünneplésre. Egy gyászmeze Batthányi grófért s egy mély fohász a többi vertanukert egyéb semmi. Mi atyánk, ki vagy a mennyekben, bocsáss meg a mi kényszerhelyzetünkben!

Es most... most 31 éve önmegtagadás önmegadóztatás, önámítás és önsanyargattatás után végre ott állunk — ha nem hátrább — a hol 48 év előtt. Budavárát újra veszély fenyegeti.

Hentzi ellen újra harcolunk, sem temető helye még nincs eldöntve (?); maga a magyar honvédelmi miniszter alig talál elég érdemes helyet a drága csontoknak: és őrizetét a magyar katonai növényekre bizza, hogy ők is majdan oly bátran támadjanak a Haza ellen.

A Bachok, Schmerlingek és Haynauk vitéz kötésben járnak, nemsokára átveszik a német kommandót, . . . uton van az ukáz. A Kossuth no'a ellen újra rezonniroz a hadparancsnok.

Hiába! új idők új emberek! Az egyiket, ki még a régi gardából él, az régen letért a küzdterről. Jókai már csak a földet ássa, rigolirozza, nem bolond, hogy a németet újra ostorozza. Kakas Mártonnal mindég okosabb volt, a jó István bácsi mert a plebanos Meyer bácsi a plebs-et mindég az eke szarvához kötötte, nem szerette ha a kasza pengéje a nyelvét egy irányban haladt. Kakas Marton nem hiába viselte a csepp fülét a nagy tollat, megérdemli, hogy utoljára a Doctor címet viseli. Dr. Jókai most meg okosabb, nem csak betűt, de szót is szedet és ad maiorem Dei gloriam ugyan csak pusztítja a S v á b h e g y e n a fergeket. No csak hadd pusztuljanak mielőbb!

Annyit dolgoztunk össze-vissza az 50 év alatt, hogy egyik a nasikat felemészítette, es pusztult az utolsó falat: csupa memoris causa volt a hosszú pauza.

Es most szegény hazám! mire vársz még?! Magad embereidben nem biztatól; a jó becsek nem azok kik 48-ban voltak, ugyan csak a fejedhez vágták a kvótabiliát. A társ országokat újra elenünk usztják. A földet kirántják alattad, földön futóvá tettek, nem lesz mire hajtanod a fejedet. Czimered csak a hátad viseled mint a herold, még ott sem marad ha Tisza—Bánffy majd doboltat. A «Memoris c. u.» ki van osztva, a «Honoris causa» diszól megfosztva. Tabor-nagy, hetes egyformán viseli. De hat ha út a végóra, nem egyszerre ott teremnek a vesz helyen? Ha maró ebet kergetünk, egy az ekünk és érdeklünk.

Magyar készülj! — Sürögnek, forognak a diplomata; a harc a szünetek ellen nincsen befejezve; hiba van a Kréta körül: az angol kettőt ír, de egyet sem törül. A finom francia a muszkával, a tudós német a törökkel ölelkezik, czviki-puszizik. Maga a német császár pedig lutheranus templommal lepte meg Jeruselemet.

Mecset, synagoga, görög pápisták közze beférközött már a protes áns eretnőség s nem csupán profétáról, pápól, czárról lenet itt már szó többé, hanem még s z e n t f ö l d j a r ó p r o t e s t á n s r ó l i s. — Jezusom ne hagyj el!... ker zifadat őrizzük, mert szelesé lett a Te Mennyrszágod utja?!... Iger, Bethlehemre készülünk; készüjünk a jászolt, a pásztorokat, szedjük a sátorfat, mert elővend az óra, midőn mi leszünk a kredóba.

Való-zinü, hogy újra márczius 15-ike, de lehet Bánffy-falb jóslata szerint april 11-ike lesz új történelmi pontunk, amiből indulunk.

A muszka az egyszer a maga torzonborz szakálára újra lever minket és mi mint 50 év előtt — elülről ismételhjük leczkénket.

Memoris causa velis saepe eorum meminisse!...

Különfélék.

Vilmos császár francia őrizet alatt. Sok francziának ez a legforróbb vágya, legedesebb álma és talán a reménye is. Hogy most cimznek ideirtam all itt e sorok élén: ne tessék azonban úgy vélekedni, hogy beteljesül, valóra is vált, Még egyelőre nem. Csak annyiból segosult az a cim odafőtt, hogy francia detektiv járt a német császár nyomában, amíg török földön vendégeskedett mostanság. A konstantinápolyi rendőrség másodfőnöke ugyanis egy Lefoulon nevű volt parisi biztos, aki mögött szép mult áll: ő fogta el a két nagy anarkistát, Schouppert, meg Ravacholt. Most, hogy a németek ura ott járt a török fővárosban, őra bizták, hogy megtegye, mindazokat, a legmesszebb menő rendszabályokat es óvintézkedéseket, amelyekkel mainapság a fejedelmek utazgatni kénytelenek.

Hát csak an yban állott Vilmos császár francia őrizet alatt. Hej, ha ennek a francziának eszébe ötlő t volna a revanche eszméje!

Az elnök ur viccet csinált. Ne panaszkodjunk, hogy a magyar könyveket nem olvasák külföldön, Avagy lehető e, hogy Feure Felix ne olvasta legyen a löcsei kalendarium egy igen-igen régi evfolyamat? Tessék itélni.

Az elnök vadászott a minap. Tarlón jártak éppen es ködös, nyirkos volt az idő. Fázta az urak kegyetlenü es betértek valami utszéli kis korecsma formaba, hogy meleg italhoz jussanak. Fekete kávét akartak rendelni, de aggodalmaik voltak, hogy cikória lesz majd abban, de sok Talányosan mosolyogva szólt akkor az elnök:

— Bizzák csak reám. Cikória mentes lesz a kávénk.

Es kimentvén a konyhaba, szólt a szakácsnehoz:

— Ugyan lelkem, egy kis Cikóriát szeretnék. Van?

A szakácsné odaadta az egész készletét, — volt vagy ket kilóval — Faurenak aki azt egyenesen a tüzhely langjai közé dobta djadalmasan szólt hozzá:

— Most pedig készítsen nekünk fekete kávét.

A vadászó urak lelkesen megéjenezték a találékony elnököt.

Ez a bejebb szedett pár sor tehát azt is bizonyítja, hogy a vadászó urak nem olvasták azt a fontavezett régi evfolyamu kalendariumot, miként az elnök, valaminthogy nem olvasták azok a francia lapok sem, amelyek büszkeség csodálattal mesélik el ez a kis kalandot, Mert ugy látszik, nagy esemény az ott náluk, ha az elnök ur viczet csinál.

Kevésbé agg vicceket kérünk elnök ur!

Az alvó fejedelmek. II. Vilmos német császár egyszerű táborigyón alszik, csak a takarója nem egyszerű, mert finom selyemből való. A császár este 11 órakor pihen le s abszolot pontossággal reggel 5 órakor talpon van. Nagyon élénken álmodik.

Viktória angol királynőt nagyon későn lepi el a jöltevő álom, daczára annak, hogy már este 10 órakor, tehát elég korán fekszik. — Álmatlanságát egyik udvarhölgye fölővasás-sal iparkodik eloszlatni. — Alvása elég rövid: mindössze három óra, de nagyon nyugodt.

Vilma hollandiai királynő este 10 órakor fekszik es már igen korán kél. Életmódja abban is hasonlít a német császáréhoz, mert reggel első dolga végignézni az istalókon, azután rövid sétát tesz a parkban, Ágya magas,

széles. Alvás közben hangosan léleklzik.

II. Lipót belga király nagyon későn fekszik. Az éjjel nagyobb részét munkával, olvasással tölti. Ágya polgáriasan egyszerű.

Az orosz czár keveset alszik, de imádja az ágyat, meg a pihenést. Rendesen későn kel. Gyűlöli az éjjelt, hálcsobája allandóan ki van világítva. Chloralt használ álmatlansága ellen.

Umberto olasz király csak kemény győnt tud aludni vankosok nélkül.

Abdul Hamid török szultán olyan nyugodtan alszik, mint a tej, vagy mint a gyermek. Nyugtalanító álmok, víziók nem bántják s ha van lelkiismerete, az nyilván nagyon nyugodt lehet.

Faure Felix francia köztársasági elnök nagyon keveset es rosszul alszik, Gyakran felriad: borzasztó álmai vannak.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonatözsde.

decz. 13.

készár üzlet hivatalos árjegyzései a következők:

Búza	kilós	Ar 100 kg.	kilós	Ar 100 kg
Bánsági ó	76	—	80	00.0—00.00
" " " "	77	—	81	00.00—00.00
" " " "	78	—	82	—
Tiszavidéki ó	79	10.—10.05	—	10.70—10.75
" " " "	76	10.15—10.30	80	—00.00
" " " "	77	10.25—10.35	81	00.00—00.00
Festvidéki ó	78	10.40—10.45	82	10.6—10.70
" " " "	79	10.20—10.30	—	—00.—00
" " " "	79	10.35—10.40	80	—
Fehérmezei ó	76	10.45—10.55	81	10.70—10.75
" " " "	78	10.6—10.65	82	—
" " " "	79	10.15—10.25	—	—
Bácskai ó	76	10.50—10.55	80	00.—
" " " "	77	10.40—10.50	81	0000—00—
" " " "	78	—	82	0000—00—
Észak magy	77	—	80	—
" " " "	78	—	80	—
" " " "	79	—	81	—

	Min. hekt.-ben	Ar kilógram
Arpa elsőrendű uj	70—72	8.50 8.55
" " " " " "	—	8.40 8.45
Arpa takarmánynak "	60—62	6.20 6.55
" " " " " "	62—64	6.80 6.80
" " " " " "	64—66	7.80 8.20
Zab " " " " " "	39—41	5.75 5.70
Tengeri bánsági " " " "	—	5.55 5.35
" " " " " "	—	12.25 12.75
Repce bánsági	—	—

Sertésvásár.

decz. 13.

Kőbányai sertés piac. Szerbiai nehez páronkint 320 kilogrammon felüli paria 54—55 krajczárig, közép (pkint 251—35 — kilogramm sulyban) 55—56 krajczár Könyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 53—54 krajc ár.

Sertéslétszám: 1898. évi decz. 11-én — volt készlet 37.860 darab, 1898 decz. hónap 12-én felhajtott 428 drb, 1898 decz. hónap 12-ik napján elszállított 287 darab 1898 decz. hó 13-ik napjára maradt készlet ben 38.001 darab. — A hizott sertés üzlet-irányzata lanyha.

IRODALOM.

«Előkelő Világ» a lelegeánsabb, legelőkelőbb es legigazibb magyarsággal szerkesztett szépirodalmi hetilap; megjelen minden szerdán gazdag, változatos tartalommal, 16 oldalon. Az «Előkelő Világ» munkatársai: Babik József, Bárony István, gr. Bethlen Julia, Berecz Károly, Báday Emma, B. Büttner Lina, G. Büttner Julia, Beksiacs Gusztáv, Czöbel Minka, D'Artagnan, Dedek Crescenc Lajos, Bombay Hugó, Endrődy Sándor, Mindszenti Erdélyi Gyula, lovag Frasanelli Lillib, Fenyő Gyula, Gyarmati Zsigáné, Horvath Vilma, Harmath Luiza, Huszár Miklós, dr. gr. Hugonnay Vilma, Horvath Böske, dr. Hollósy István, Ipo'yi Adel, Jyakb Ödön, Kállay Sándor, Krüdi Gyula, Lengyel Elza, Lányi Ernő, Lithvay Viktória, Lévy Mihály, Nagyvarady

Myra, Pongrácz Béla, Perényi Kálmán, Somló Sándor, Szabó Sándor, ifj. gr. Teleki Géza, Vörös Juliska, dr. Várady Antat, gr. Zichy Géza, Zombori Gyula, Zsoldos László. Minden előkelő szalónnak elengedhetetlen kelléke, magas műveltségű családok hiv barátja, szórakoztatója kíván lenni az «Előkelő Világ». Az «Előkelő Világ» októberi negyede óta két kiadásban jelenik meg. Angol merített papíron egy évi előfizetési ára 20 frt, egyes szám ára 50 kr. Finom simított papíron egy évre 8 frt, egyes szám ára 20 kr. Mutatványszámokat csak biztos előfizetésre, vagy a kívánt szám árának beküldése ellenében — utóbbi postai értékjegyekben is beküldhető — küld a kiadóhivatal. Az «Előkelő Világ» szerkesztője és kiadóhivatala: István-ut 40. sz.

CSARNOK.

A T. Háznak.

Csatázzatok csak jó urak!
Kiáltatok nagyot.
Zuhogjon a goromba szó,
Miként falun a bot.
Ököre is csak menjetek,
Ha e borit a düh.
A por mi szép, ha gomolyog!
S a vér becses nedű.

Gyüjlöljétek személyt vakon.
Szeresetek haszont.
Harsogjon a vadszövihar,
Áldást csupán az ont.
Birkózzatok! Sebaj mit im'
Előre láttatok:
Az alkotmány üveg falát
Berugja lábatok.

Temesetek paragrafust,
De ne önerleket!
Hisz' ennek utja ad nevet
S vagyont tömérdek.
Hadd függjön a törvény; miként —
Aki rabolt, lopott!
A zsebpárnak kedvező
Az ex-lex állapot.

Birkózzatok csak jó urak.
Aztán zsebeljétek!
Eleg a népek rozskenyér
Még hagyja és reték.
Duskáljatok törvény nélkül!
Csak egy a bökkenő:
A nép is érzi: szekerén
Föllérne a kenő.

Hogy a nép ily hasznos, Csoda mi von azon?
Hi-z' töletek tanulta, hogy Legelső a haszon.
Megtettétek, mint ökreit,
Válatzva követet.
Lelkét biz' annak adta el,
Ki több tallért vetett.

Tetszik nekem, tetszik nagyon,
Oh irgalmatlanul,
Gseftelni Árpád nemzete
Hogy ekkép' megtanul.
Ha meg nem érti, fífalom
Betűstől a lapot!
Mily üzletet kínál neki!
Az ex-lex állapot.

»Nem dolgozik, nohát minnek
Minékünk a követ?
Bottal mi jobban tudjuk azt,
Mit szájjal elkövet.
Az alkotmányunk a padon,
Szabadságunk szegén.
Követtel, vagy követ nélkül?
Az már egyre megyen.»

»Nincs alkotmány, nohát minnek
Minékünk a követ?
Botot marokra emberek
S ti asszonyok, követ!
Söpörje őket, mint a szél
A polyvát — haragunk.
Ha már a mézet enni kell:
Megesszük azt magunk.»

»Minnek nekünk, minnek nekünk
Az ötödik kerek?
Pusztuljatok, pusztuljatok,
Ti nagyhasu herék.
Méhek között is egy az ur!
Talan e példa faj?
Szabadságunk' megörzi majd!
És éljen a — király!»

Sebestyén diák.

A csöndes.

Nem arról a bus magyar notáról leszen szó, melyet a more huz az ittas ember fülebe, olyan meghatóan, hogy szinte megesik rajta a szive. Ámbátor az a másik, még ha szerencsével jár is, inkább szomorúságra, mint öröme adhat okot.

A munka nemesít; a munkának pedig legnagyobb ellensége a kártya. Az a harminczkét és több rétü biblia, sok bajt, szerencsétlenséget okozott már. De nem az egyesek bajáról akarok itt beszélni. A kártyán tönkrementek száma ugyan — sajnos — elég nagy, de általánosságban nem érdekel, mert hiszen ez a maguk baja. Aki elveszti vagyonát a kártyán: szánakozásra csöppet sem érdemes. Nem veszem hát tekintetbe ezt a legrosszabb esélyt, mert ez a büntető nemesis igazsága, mely ha elrettentő például szolgálna: éppen üdvösnek volna mondható.

Rosz, hogy a kártyázás következménye nem mindig ilyen súlyos. Mert ha így volna, bizvást lehetne remélni, hogy a kártyának rövidesen ezredrész hive se maradna.

Pedig hát bizony kártyáznak ám Magyar országon igen szépen; otthon, vendéglőben, kávéházban délelőtt is, délután is, de különösen éjjel. Aki pedig nappal kártyázik, az alatt nem dolgozik — az bizonyos; aki meg kártyaasztalnál virrasztja az éjjelt — az nem alszik, s hogy aki nem alszik, nem végezheti nyugodt elmével, újult friss erővel a nap teendőit, az nem szorul bizonyításra.

Ugy vagyunk a kártyával, mint az ópiummal. Csekély mértékben nem árt, — mértéktelen élvezete azonban halált okoz.

Aki feltalálta a kártyát (hogy az Isten feledkezzék meg róla!) valószínűleg csak szórakozásra szánta, az emberek azonban rablásra használják, ritkábban pénz, de mindig időrablásra.

Azt hiszem, jó volna odáhatni, hogy kevesebbet kártyázzanak hazánkban, legelőbb nemzetgazdasági szempontból. Sok értékes munkaerővész el a kártya posványában, sok tehetség marad el a «csöndes»-ben.

Különösen törekedni kellene, hogy vidéken a kártyát pótló nemesebb szórakozást lehetne találni. A társaskörökben eszmecserékre alkalmas kérdéseket kellene felvetni: a magyar szíven politikát, csaknem olyan szívesen, ahogy kártyázik. Gyakrabban kellene felolvasással vegyes mulatságokat rendezni. Felolvasó akad mindig; van elég ambiciózus író a fővárosban is, a vidéken is, aki szívesen hallgattatja termékeit. A színiügyet is melegebb pártfogásban lehetne részesíteni, hogy több legyen a színi előadás. A hol nincsen színész, akad mindig dilettáns.

Mert aki politikát, felolvasást halgat, vagy nézi a színi előadást: bizonyára nem kártyázik az alatt: és ezt az időt — ha egyelőre többet nem is — bizonyosan megvontuk a kártyától.

Kell már valamit tenni a kártyázás ellen. A törvény megtette a magáét a hazardjátékok eltiltásával, noha igaz, hogy kissé szigorubban lehetne végrehajtani. Többet a törvény, a személyes szabadság megsértése nélkül, nem tehet. A társadalom feladat: a mód fölött elharapódzott bajt csökkenteni.

Első sorban a társaskörökre várna a feladat, hogy az iniciatívát megragadják. Hiszen a társaskörök képezik a vidék társadalmi életének lüktető erét. Sok hasznos kezdeményezés indult ki már belőlük s közös akarattal, vállvetett munkával sok szép sikert értek már el.

Vegyék fel erős szándékkal a jelszót: «Kártyázzunk kevesebbet!» és használjanak fel minden alkalmat, hogy ezt a jelszót diadalra juttassák!

Bizonyára hasznos dolgot fognak végezni. —ő. —n.

Hatóságilag engedélyezett

végkiárúsítás.

Fekete és színes Ruha-szövetek, selymek, Cretonok, vellesek, Vásznak, Kanavász, függönyök, Paplanok Asztal-neműek.

Karácsonyi és Újévi ajándék-tárgyak.

Kötények, Kendők, Esőernyők, nyakkendők, inggombok, Himzések, szallagok és bélés áruk

a beszerzési áron alulis minden elfogadható árban eladatnak.

Tisztelettel

Besenczky Kálmán,

a »Bika« szállodával szemben.

!! Meg csak e hó végéig !!

valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos kockázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín s árnyalatban stb.

Ruhák s blousokra a gyárból! Privát fogyasztóknak postabér-, vámmentesen s házhoz szállítva.

Minták postafordultával.

Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. Magyar levelezés.

Henneberg G. selyemgyárai, Zürichben

(cs. és kir. udvari szállító).

MENYASSZONYRUHA-SELYEM 65 krtól

14 frt 65 krig méterenként — saját gyáraimból —

12691
1898.**Árverési hirdetmény.**

Debreczen sz. kir. város Tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a »Bárány« csapszék az 1899 év Január 1-től kezdődőleg három egymás után következő évre, az 1898 év Decz. hó 28-án d. e. 9 órakor a városháza nagytermében nyilvános árverésen bérbe kiadni fog.

A bérleti feltételek a város számvevői hivatalánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Bérleti szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben bánatpénzül az árvereltető bizottság kezéhez letenni.

Debreczen, 1898 december 12.

A városi Tanács.**Csak fiatal embereket**

érdekelhet tudni, hogy a párisi Dr. BOITON

Injectio Oriental

már néhány napi használat után elmulasztja még a legrégibb bántalmak: is, főleg a Santal olaj vagy capsiva kezesemal kísérletezni, mert ezek csak a gyomrot rontják és a baji nem gyógyítják meg.

1 üveg Boiton injectio ára 1 forint

Magyarországi főraktár:

ZOLTÁN BÉLA gyógyszerész Budapestr, V., Nagykörönd-u 23 (Széchenyi-tér sarkán.)

Kapható minden nagyobb gyógyszerésztárban.

Postai megrendelések czime:

Zoltán gyógyszerész Budapestr.

Hatóságilag engedélyezett

VÉGKIÁRULÁS.

Tisztelettel tudatjuk a n. é. közönséggel hogy **szabóüzletünk kész férfi- és gyermek- ruhaáru osztályát felosztatjuk s meglevő nagy készletünket igen jutányos áron véglegesen kiáruljuk.**

Teljes tisztelettel

SZEDLÁK és VÁMOS.

Ö csász. és apost. kir. Felségének legfelső elhatározása folytán.

A birodalom innenső részének polgári jótékony czélokra szánt **XXXII. cs. kir. államsorsjáték.**

Ezen — egyetlen egy O-ztrák birodalomban törvényszerűleg engedélyezett — **pénzsorsjáték 12.034 nyereményt tartalmaz készpénzben 401.800 korona** végösszegben.

a Főnyeremény

200.000 koronára rúg

A nyeremények kifizetéseért a cs. kir. lottójövedék kezkesedik.

A húzás visszavonhatatlanul 1898 évi decz. hó 5-én történik.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

A sorsjegyek Bécsben a cs. kir. államsorsjátékok osztályánál I. ker. Riemer-utca 7-ik szám alatt, lottogyűjtődekben, dohánytőzsdekben, adó, posta-, távirat- és vasúti hivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyvevők részére ingyen adatnak ki.

A sorsjegyek portómentesen küldetnek át.

A cs. kir. lottójövedéki igazgatóság államsorsjátékok osztályától.

HOFF malátakészítményei
gyengék és betegeknek.**Hoff János maláta egészségi itala.**

Általános elgyengülésnél, az alhasi szervek rendetlenes működésénél, mell- és gyomor bántalmaknál, nemkülönbben a labadozóknak legjobban bevált és legjobb ízű erősítő szere.

Egy palack ára 75 kr. — Öt palack bérmentve 3.75 kr.

Tíz éve, vagy már régebbi idő óta használom az Ön maláta egészségi sörét és egyéb maláta készítményeit. Ezek az egyedüli szerek, melyek feleségemnek visszaadták az egészséget.

Bécs, Hofmühlgasse.

Hoff János süritett maláta kivonata.

Tüdőbajoknál, gégehurutnál, ugymint adutt köhögésnél; főleg a gyermekek legzési szerveinek megbetegedésénél a legjobb sikerrel alkalmaztatik. Ize nagyon kellemes.

Egy üveg ára 1 frt. — Öt üveg bérmentve 5 frt.

Maláta kivonat készítményei valóban jó és hatásos szerek. Küldjön tehát ismét 5 üveg maláta kivonatot, 1 font maláta csokoládét és 1/2 zacskó maláta kivonattal mellczukorkát.

Fischer G. őrnagy N.-Várad.

Hoff János maláta egészségi csokoládéja.

Gyenge-égnél, vérszegénység, idegesség, almatlanságnál, étvágytalanságnál kitűnően bevált. Rendkívül jó ízű és tapadó. — Gyenge gyermekek igen jó eredménnyel használják.

Egy csomag ára 1 frt.

Maláta csokoládéja a legkiválóbb a mit ismerem. Ezen kellemes italt idűt gyomor — illetve emésztési zavaroknál, sápkóránál és általános gyengeségnél mindenkor jó eredménnyel alkalmazom.

Dr. Nicolet orvos, Triebel.

Hoff János maláta-kivonat mellczukorkái.

Köhögésnél, rekedtségnél, elnyalkásodásnál, főleg tüdőhurutnál utólrerhetetlen hatása. A valódi maláta mellczukorkákat emésztési zavar nélkül tetszés szerinti mennyiségben lehet használni.

Egy doboz ára 10 kr., egy zacskó 30 kr.

Csodálatos volt maláta kivonat mellczukorkáink hatása makacs köhögés ellen.

Zedlitz-Neukirch lovag, Waldenburg. Czukorkái feleségem köhögésén és asthmikus bántalmain kitűnően segítettek. Busch plébános, Weischütz.

Raktár Debreczenben: Mihalovits I. Rotschnek V., Rochlitz-Schmidt A., Füleky Pál, Tóth Béla, Muraközy L., Balázs Ödön gyógyszerésztáiraiban, Francsics és Jóna droguia kereskedésében; Csanak J., Kontsek G., Tóth Kálmán, Felegyházy János, Rickl József, Zelmos, Varga Lajos csemege és fűszerkereskedésében.

Magyarországi kizárólagos raktára: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerész Budapestr, király u. 12.

 Közlemények árjegyzékkel ingyen és bérmentve.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdáiában Debreczen, a főpostával szemben.